

ИЗДАНИЕ ОТ 1900 ГОДИНА

ВЪЗРОЖДЕНИЕ

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА СХД, БРОЙ 18

СЪОБЩ. 1-15 ОКТОМВРИ 2011 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

ДОКУМЕНТИ

- Послание за мир и народно единство
- Обръщение към българския народ и държавниците

Стр. 3

ГЛАСЪТ НА СВ. ОТИЦ

Св. свещмк **ДИОНИСИЙ** Ареопазит
За омразата към нечестивците

Стр. 1-6

НОВИ КНИГИ

Варненски и Преславски митрополит **СИМЕОН**

Съзнанията, т. 1

Стр. 5

Бъдете едномислени, живеете в мир, - и Бог на любовта и на мира ще бъде с вас (2Кор. 13:11).

Дай ми сърца, покърени на Господ само, няколко златни, съхраняващи Господи омаля, миролюбиви и отпачиви към оскъпа народба, които изграждат обществения мир... Амин."

"Господи, Царю небесни, ни изпрати избор на човеколюбие и мир! На Тебе се молим: погледни благосклонно и милостиво на Твоите люде и на издобривото Си в благоволити да запазиш народа и Отечеството ни от размири, крамоли, несъгласия, насилия и разорения. Господи, съхрани нас от всяка злоба, която ни изгражда!"

БОГОСЛОВИЕ

Монах **МОЙСЕЙ** Светогорец

Православното развитие на човека

Стр. 1-4

ИСТОРИЯ

Доц. Костадин **НУШЕВ**

Православните традиции на духовна просвета в делото на йеромонах Неофит Рилски

Стр. 1-6

АКАДЕМИЧНИ НОВИНИ

Откриване на учебната година в богословските факултети

Стр. 2-3

Молебен за мир и единство

Митрополитите от Св. Синод во главе с Българския патриарх и Софийски митрополит Максим преклониха днес съборно глави в сърца пред Господа на мира, за да изпробат от Не-

го в тези сложни за българския народ дни единство, взаимно уважение и братерство между всички чедра на светата ни Църква и на майка България.
На стр. 2

Гласът на св. отци

Св. Максим Изповедник

Св. свещмк Дионисий Ареопазит (3 октомври)

За благоразумието и блестящото образование на великия Дионисий свидетелства самият филол, че е бил избран за кмет на атинския съвет - Ареопаг. Те той е бил един от ареопазитите, както ставало ясно от разкази на божествената Лука за съвещание десина на светите апостоли. Защото, както разказва той, светелият апостол Павел, след като пристигнал в Атина и беседвал с някои от философите-епануретици, а така също и от стоициите, започнал да проповядва вярата в истинния Господ Иисус Христос; овладяването на мъртваите и всеобщия съд. Не-благословите го заели в Ареопага и той говорил на пред народа, като в смъция мълкоме уловил някои от хората и тук Лука добавя: „И тъй, Павел излезе из средата им. А някои влезе се преследващи към него и поговаряха; жезов тях беше Дионисий Ареопазит и една жена, на име Дамари, и други с тях“ (Деян. 17:33-34).

Не направили, мисля, от всички, които тогава поговариха благословие на божествената Павел, божествената писател е изволил само най-благородния - Дионисий и към илмето му е прибавил почетното му звание Ареопазит. Мисля, че именно поради това божествената писателство и във всички стени безспорно му живот съгръщават Дионисий е бил уважаван заедно с дола си. Само изтъквам за ред, богатството и чистота на живота си хора са били достояни да участват в съвета на Ареопага. Според седа към на „Апостолски постановления“ св. Дионисий е бил след това поставен от християната Павел за епископ на повярватите атинци. За св. Дионисий Ареопазит си съгласни и св. Дионисий, първият епископ на Коринт, и прен. мъченик Поликарп в писанието си до атинчаните.

Доколкото някои хора твърдят, че това са съчинения не те трябва да го до съмняват а за човек, който е под възбрана и е отпозволява нахъ, че да измисли за себе си такива неща; че е живал едновременно с апостолите и е писал писла на хора, чиито съвременник не е бил и на които не е писал.

На стр. 6

Монах Мойсей Светогорец ПРАВОСЛАВНОТО РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕКА

Посветено на Георгиев Мандзаридец

Гласът Божий дар е, че сме кръстени като православни християни. Дължим от все душа да благодарим на Бога за тази великостна дарба. Само че познаваме ли добре Православията? Възползваме ли се добре от него? Или просто злоупотребяваме с него и изгубяваме да го опознаем и да приобщим едно по-пълно познание, като го изпитваме, без да значиме богатството на Свещеното му Предиене?

Едно крайно прерастване на Православията само в извадка общност – доборе организирана или лесно съществуваща се със съвременните обществено-политически системи, които го желат светско, помирноостно, приятно и най-бързичко само ползено – е погрешно.

Само така, крайно опасно и с корото Православиято се представя страшно отдалечено, странно трудно, отгъмтичество и извадка общност – до болше, само за по-малките или по-големите духовни организации или тези за бедните, за набожните неже и за болните хора.

Основоположното веру на Православията царств, че Бог с създава света не от извадка необходимост, а от изобилие на любов, има огромно значение. Защото тази любов никога не е изоставяла света, а продължава да го обграбва и винаги да го поддържа. Така премадростта си съществува с преобладаваща на

ненказуемото човеколюбие. На онава божествено човеколюбие на Създателя, чрез което се прави виекото на блаженството. Граднина се извадка с болше, колкото напомним откъдърването на благословеното и свършека на човека невинност. Този търнен несеи, който земаща с понесла, свидетелства за размера на пререпенството на Адамовата глупост, като го поучава на покаяние и смирение. Тук Носната праведност отново спазва земаща от катастрофа.

Когато човешките моралета отнасят природата и я уважава, то човек от мълкото си на творение се издига до вода на съзвездане, на сътворение и се възлюбовва да я поговаря и разубавява и да пререпенства в едно истинско украшение. Така че отношението на човека към света е което го прави малък император на света и чедо обичано на Създателя на вселената, „по образ и подобие“ Негово.

На стр. 4

ХРОНИКА

Молебен за мир и единство

От стр. 1

Митрополитите от Св. Синод по главе в Българския патриарх и Софийския митрополит Максим прекосява двете съборни глави и сърца през Господа на мира, за да излезат от Негови ти силювани за българския народ единството, взаимно уважение и разбирателство между всички чедра на светата ни Първа и на майка България.

В молебне, отслужен в Сиония параклис, редеи със Сестрините патриаршески велика високорочествена митрополити Враниски Калинин, Сливенски Йоаннис, Видински Дометий, Варненски и Великопреславски Кирил, Западни и Средноевропейски Симеон, Беломошански Григорий, Русенски Неофит, Неврокопски Натансиал, Ловчански Гавриил и Пловдивски Николай.

Те отпразни молебен към Бог да прости всички наши прегрешения, с които сме раз

чупили и сме изналяли против себе си Неговата ярост и негодина; скоро да промени Бог неприязнителните сърца на народа от кръвопролитие му желязни към братолюбие да омекотят сърцата и да утаждат всяка междубождна; да изнесат завист, спорове, гняв, братоубийство и всички други страсти, които се намират в нас, и от които произлизат всички кривоумия, раздори, безверия и кривоумия, които не оставят Своите чедра да повечат; да се умишляват от лукави враждебни човеша, да бързо да окаже помил, застъпничество и облекчение на верните Си райби си силата на Своята благодат.

В края на богослужението Негово Прочестество Стойбишк еп. Наум огласи Посланието на Св. Синод за мир и народно единство.

Църковен вестник

Архирейска света Литургия в село Катунца

На 2 октомври - Втора неделна служба на Светия пазар Въздвижение, Негово Високорочествено Пловдивския митрополит Николай отслужи св. Литургия в храма на село Катунца „Св. Николай“. В съслужение с архирейска участника митрополит Арсений, иконом Добромир Костов, протосинял на Пловдивска митрополия, иконом Йордан Георгиев, архирейски заместник на Асеновградска духовна околност митрополитически съслужители, иконом Иван Горчев и митрополитически дякони Иван Александров.

Жителите на селото се бяха стекли от ранни зори в храма, където отпачаха епархийска св. митрополит. Множеството на хората изпълни храма до краен предел, родителите на загиналите Ангела и Павел, тесни бланки и сродници също бяха дошли в храма, заедно да се помолват за упокой на починалите по време на размириите за мир в отечеството. Неспомената бяха изпълнени от митрополитския хор „Св. ап. Ерм“ с диригент Георгия Радев.

След края на богослужението митрополит

Николай отслужи молебен за мир и народно единство, който призова всички вършачи да се по-ложат Богу да утажди всяка злоба и омраза, всяка разпра и разгледаност, и да не утаждат и в братолюбие и уважение. Владиката прочете и прогласи посланието на Светия Синод за мир и народно единство.

На 2 октомври се навършва 9 дена от създанието на 17-годишния Български православна църква – Българска Патриархия. На 2 октомври се навършва 9 дена от създанието на 17-годишния Български православна църква – Българска Патриархия. На 2 октомври се навършва 9 дена от създанието на 17-годишния Български православна църква – Българска Патриархия. На 2 октомври се навършва 9 дена от създанието на 17-годишния Български православна църква – Българска Патриархия.

лит Николай отслужи молебен за мир и народно единство, който призова всички вършачи да се по-ложат Богу да утажди всяка злоба и омраза, всяка разпра и разгледаност, и да не утаждат и в братолюбие и уважение. Владиката прочете и прогласи посланието на Светия Синод за мир и народно единство.

посланието на Светия Синод за мир и народно единство. На 2 октомври се навършва 9 дена от създанието на 17-годишния Български православна църква – Българска Патриархия. На 2 октомври се навършва 9 дена от създанието на 17-годишния Български православна църква – Българска Патриархия. На 2 октомври се навършва 9 дена от създанието на 17-годишния Български православна църква – Българска Патриархия.

Пловдивска митрополия

Академични новини

На 3 октомври учебната година в розната ни богословска Алма матер бе открита за 88-и път с тържествено богослужение. По традиция академичната година започва с студентите богословски икономични, приети редовна форма на обучение започва с отслужаване на архирейска св. Литургия. По решение на Св. Синод на БП и в благословението на Българския патриарх и Софийския митрополит Максим тя се оглавява от Негово Прочестество Звонислав еп. Йон, икономик на Софийския митрополит Високорочество Високорочество в съслужение с архирей в богослужаване възвраща прото-синялът на Софийския митрополит стар. ик. Ангел Ангел Ангел, епископски Кирил Харизанов – ефимерия на

параклис, епископски Ангел Брусов и дон, д-р дон Иван Иванов. В параклис, посетени на св. Климент Охридски, се бяха събрали всички настоятели преподаватели в Богословския факултет и множието студенти. Тази година св. пророк Илия, който се обичава в релован и задошна форма. Новоизбран дон на Богословския факултет дон д-р Александър Омаревич сподели, че напоследък много интерес към богословската наука. За митрополитските програми има студенти от различни професии

и на различни възрасти във всички факултети. Делегатът обясни това факт с това, че духовното развитие е съвършено нужда и в средното ниво на образование до го търсят, колкото и десетилетия успели да са вложени в неговата забрана. В края на изречението епископът се обърна с пасторско слово към присъстващите към преподавателите и студентите, че отговорна задача задава, да се осъществява делото на светената йерархия в Първата, и към студентите – за важността на дълбоко познание на богословската

На 17 септември се навършват 85 благословни години от рождението на Негово Високорочество Западно- и Средноевропейски митрополит СИМЕОН. През настоящата година се отбелязват и 45 години от началото на неговото служение в епископа.

Како го изразяваме, ние пожелаем най-бесе здраве, бодрост и благословително архирейско служение за радост на неговите епархии и народа на Първата.

На многога лета, Влашко!

Синодално издателство

Духовен радост в Западно- и Средноевропейска епархия на БПЦ

От 16 до 18 септември в България св. Митрополия на Западно- и Средноевропейска епархия си седмичен с епархийски служения в Берлин, Германия, се проследява радостни църковни тържества, които бяха посветени на неговото рождение на Негово Високорочество митрополит Симеон – основател и ръководител на Българската епархия за Западна и Средна Европа. Това са 85-годишнината от рождението му и 45 години от началото на неговото служение в епископа. По този повод Негово Светейшество Български патриарх Максим изпрати поздравително писмо, в което се засвидетелства огромната благодат обща и висока оценка на Пловдивския епархийски архирей, служи извън пределите на родината.

Честта да представлява Св. Синод на БПЦ бе възложена на Негово Високорочество Пловдивския митрополит Николай, който възглави празничната вечерня на св. Лаврентий, състояна на 16 и 17 септември. Същията той преданост възможност на православния епископ в Германия при Пловдивската св. митрополия.

От името на Св. Синод на БПЦ митрополит Николай лично на юбилейни църковни служения в Берлин, Германия, се проследява радостни църковни тържества, които бяха посветени на неговото рождение на Негово Високорочество митрополит Симеон – основател и ръководител на Българската епархия за Западна и Средна Европа. Това са 85-годишнината от рождението му и 45 години от началото на неговото служение в епископа. По този повод Негово Светейшество Български патриарх Максим изпрати поздравително писмо, в което се засвидетелства огромната благодат обща и висока оценка на Пловдивския епархийски архирей, служи извън пределите на родината.

Честта да представлява Св. Синод на БПЦ бе възложена на Негово Високорочество Пловдивския митрополит Николай, който възглави празничната вечерня на св. Лаврентий, състояна на 16 и 17 септември. Същията той преданост възможност на православния епископ в Германия при Пловдивската св. митрополия.

Домажините на събитията в Берлин изразиха благодарност за братското и любовно посещение на митрополит Николай и придури

тещите му архим. Арсений и архим. Висарий, ик. Добромир Костов, прот. Васил Калояров, дякон Илия Александров, епархийските съслужители Чолаков и Мител, както и пенсия от хор „Св. апостол Ерм“.

В разговорите между спаркуите на двесте митрополити, които пристана в изключително братолюбива атмосфера, от страна на Епархийския съвет на Западно- и Средноевропейска митрополия, както и от страна на Българската църковна община „Св. нар.Борис – Покръстител“ бе изразена надеждата, че това братско посещение е първата малка стъпка, която може да изгради стабилен мост за молитвени подкрепителни духовна и обмяна на опит при решаване на различни църковни задачи.

Разковитието на Западно- и Средноевропейска епархия, в лицето на Негово Високорочество митрополит Симеон, икономик му синископ Константинския епископ Антоний и Епархийския съвет, благодари най-сърдечно за големата радост и висока чест, оказана на им от страна на Св. Синод на БПЦ.

Западно- и Средноевропейска митрополия

От името на факултетното ръководство и преподавателската колегия благодарност към архирей и благодарствена към студентите изказа дон, д-р Александър Омаревич, който пригизта първокурсниците с добре дошли и им каза, че си четат радостно, но и трудност, защото да бъдат упорити в своите трудове.

Всесла ИГНАТОВА

ДОКУМЕНТИ

ПОСЛАНИЕ НА СВ. СИНОД НА БПЦ – КЪМ ЗАМНИР И НАРОДНО ЕДИНСТВО

Боглобиви чада на светлата ни църква, Драги съвременници,

С огромна душевна печал посрещаме трагичните събития в с. Катунца и други места. През последните дни непрекъснато, от сърце и в съединение, призоваваме Владостепа Божия да прояви и сега безкрайната Си милост и дари заради и успокоение в душата на всички духовно чада и на всички благаборни граждани. Народът ни в мъдрост и смирение, не че ма да се случеше, не че ма да се случи да бъде въведен в изкушателния и небуданяр ярост, предизвиканото насилство. Египетско напрежение в България не е имало, има и не бива да има има. Православната църква ще направи всичко по силите си, с молитва и проповед, това да не се случва. Същевременно искаме да разразилите се събития свидетелства за огромно натрупване на гняв и омрака сред народа. Така става винаги, когато системно се

пренебрегва и се дългока да бъде погаван Божият закон. Бог иска на земята да има справедливост. Справедливост има тогава, когато всички се въздържат според делата, а нарушителят и престъпникът бъдат наказани.

Когато държавата търпи безпощадно отиждане на хората да извършват, да нарушават и престъпленията бъдат наказани. Когато държавата търпи безпощадно отиждане на хората да извършват, да нарушават и престъпленията бъдат наказани. Когато държавата търпи безпощадно отиждане на хората да извършват, да нарушават и престъпленията бъдат наказани.

От св. Апел. Павел съветва: „доколото зависи от вас, будете в мир и всички чистово“, Рим. 12: 18. Да помислим думите на великия Христос, апостол и да ги изпълняваме.

От името на Св. Синод на БПЦ – КМВ изказваме огнестоко съболезнование на родителите, близките и сродниците на невинно загубените и молим Владостепа Божия да ги отпусне душевно на тези души които във велико блаженство, а за всички опечалени да дари благоволение и милост. **Председател на Св. Синод ПАКСИМ, патрарх България и членове на Св. Синод**

Кандидатури за ръководения на свещенослужители

Святий Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатурски преписки за ръководения на свещенослужители и свещеносици, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Статута на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Западно- и Среднобългарски епархии: Йордан Стафан Панев от с. Ветров дол, Пазарджикско – за дякон и свещеник; Кръстьян Иванов Анослов от с. Търговище – за дякон и свещеник.

Българска епархия: Иван Божиан Смиленков от с. Варпа – за дякон и свещеник; **Вилкосторпанска епархия:** Зоран Вито Мачушев от с. Горна Орковина – за дякон и свещеник.

Русенска епархия: Светослав Ангел Ангел от с. Две могили – за дякон и свещеник; Стефан Христов Стефанов от с. Попово – за дякон и свещеник; Иван Добрен Азбърков от с. Кара Мехад, Русенско – за дякон и свещеник.

Академични новини

Великотърновският митрополит Григорий Благовост новата академична учебна година във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

На 3 октомври в Ректората на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ с тържествена церемония е дадено началото на новата академична година.

Скъп гост на това събитие бе Великотърновският митрополит Григорий. Негово Владосторвенство отслужи молебен за благодатна година и изказа за всички преподаватели и студенти на Великотърновския университет. В административно слово той припомни славната история на Велико Търново и, по специално, онези велики личности, като св. Йоаким, патрарх Търновски, пресп. Стефан Търновски и св. Егнатий, патрарх Търновски, които изпълнението

много са допринесли за духовния и културен възход на България през 13-и и 14-и век. Също достояние произлякнало на туклоето село е Великотърновският университет и най-вече неговият Православен богословски факултет.

Тържествената церемония приключи със звън на камбана и пускане в небето на множество балони с световна на международна триба-

лания се университетският храм „Св. Егнатий Търновски“ бе отслужено водост от прот. Добромър Димитров в свещ. др. Павел Пасков. След водоства преподавателите и студентите се отпуснаха в Ректората. Там деканът д-р Димитър Пасков изказа благодарности на всички членове на кампуса, които са пожелали да участват в празничния празник. След скръвна почерка в общинския библиотечно-информационен център, носен името на покойния проф. Тотю Кемър

Помарински Карев се отслужило кратко и изпълнено с вяност, след което на всички присъстващи бяха раздадени православни Библии, дарени от проф. д-р Дечко Силенков.

Тържественото на богословски приключи със скръвна почерка в общинския библиотечно-информационен център, носен името на покойния проф. Тотю Кемър

Темп БАНЧЕВ

ОБРЪЩЕНИЕ

Към българските народи и държавниците

„Ще мамо браве съблжанията в с Бас; хдетете, докоже имате съблжанията, за да не въ обрещете, докоже имате съблжанията, за да не знае аге отбля. Докоже имате съблжанията, вбрлите в съблжанията, за да обрещете съблжанията“ (Йоан. 12: 35-38).

Възлюбени брати и сестри!

Светият грей последните няколко дни в нашето майно. Обрещените народ с тревога за побиен път за се обрнем към управниците в страната и към народа с прито да се завърнем към изконните ценности на нашето общество – православната вяра, Христосовите заповеди, духовно единение и мир.

Текщата ситуация днес е резултат от повята на две България – една тямна и една светла. Тямната България е невидима, защото е в крак и в този крак се крият и избувват престъпност, корупция, беззаконност, в резултат от което се ражда недоверие в институциите и безност, развирание се. Другата България живее на омрака и наварит кова-най-крайни и раздианият учение. България и светла. В нея са вярата и културата на нашия народ, които са изначално християнско, но за наше нещастие и за наша слава са изгубени и раздираните от дявола, което ставаше в България в близкото майно, както и нима, което ставаше днес. Въвнми закрито нима отговорност за това какво става в нашия народ. За това, което става в нашия народ, което става в нашия народ, което става в нашия народ.

Бездуховността се разпространява навсякъде в нашето общество. Напротив изкушването на предмета „Религия“ в училище се възприемат на всички нива, в Министерството на образованието вече днес отговарят се чура как да отдели вярама и да поимно необходимостта усилия, за да доставят на призивите на Българската православна църква за сътрудничество в името на доброто бъдеще на нашите деца. Точно преди една година – на 24 септември 2010 г. – се грей вярата в националното литийно съединение „Образование за деца и доброто бъдеще на нашите деца“. Шестинето завърши с внашние нагата и в Министерството съвет с внашние на Светия Синод, пожелано от мнозина родители и деца от цялата страна, да се въведе обучение по „Религия“ като разделен предмет в програмата на задължителната училищна подготовка. От тогава до сега не е предпринето нищо реално за сътрудничество в тази насока. Това е пример как, когато в обществото се преобладават демократични принципи, се достига до невярие в институциите и до търсене на други обяснения за причините, поради които се случва или не се случва нещо. Тези причини могат да бъдат всички, но невярието са всички и открити. Това може да се отнесе и до случан с размириците в с. Катунца, които се разпространяват и цяла България. Многообразието бездушевност на институциите и беззаконността и недоразговора на отделни личности ражда невярие и кара хората да търсят алтернатива на законността и демократичността. Интернет-пространството открива през човека много добри възможности и средства. За съжаление със своята анонимност и безотговорност то може да провира невярие и недиференцирани сили в обществото, които едва ли могат да бъдат обрещени. Стихияните бутове, както показа историята, дават възможност за извяна на най-бурно и агресивно в човека и обществото, след което са нима достигатият ус-

лен духовен труд за да се изпълневат равнието от тях.

За същият път призоваваме държавниците, обществените институции и организацията да използват всички конституционни и законодателни възможности и управленски механизми за осъществяване на реални dialог и взаимностелност между народа и държавата, а не за насаждаване на формално сътрудничество и пренебрегване на законите и интересите на народа. Призоваваме всички да дадем шанс на младите, да осъществят своите идеи и ценности, за да се почувстват полюбени и ценни в изграждане бъдещето на България, та всички да потложим усилия за укрепване на традиционните духовни ценности на българското общество и култура, които днес са в дълбока криза.

За всички е очевидно, че нашата народ, държавна и Църква се нуджат от ново възраждане. Много възраждане според думите на Господ Исус Христос: етоса на дълбоко личностно покаяние, стреман за наивраждане на сили в себе си за сънистание от асаза злоба и омрака, за запличаване на всички грехове и падешия през Бога и преби блягане, и изпълване с Божествена, Христова любов. Всичко, което става в България в близкото майно, както и нима, което ставаше днес. Въвнми закрито нима отговорност за това какво става в нашия народ. За това, което става в нашия народ, което става в нашия народ, което става в нашия народ.

Няка следствие Българската православна църква, която е вовеко като наша духовна кръмница нима благовестията блягане и свършване слеза Божия, та духовностелност и вяра, пастри и пасомо, да върми дявола нима покаянието и опрощението, защото Бог е милостив и както прости на Ниневийте и отмени гневната си приставка над тях (Йоан. 5: 19), така може да прости и на нас; да ни обиди със Своите богати милости и щедрости.

Нека в забравените съвета на апостол Павел: „Като не вярствате, праведен и видете в мрежата, това вършете – и Бог на мир ще бъде със вас“ (Филип. 4: 9).

Благотворителски БПЦ да бъде в всички вас. Амин! (Евр. 13: 25)

† Варненски и Вилкосторпански митрополит КИРИЛ др. Варпа, 29. 09. 2011 г.

Св. Синод на БПЦ относно сурогатното майчинство

По повод получено на 16.09.2011 г. писмо от народния представител Лъчезар Тончев с приложени законопроекти за сурогатното майчинство, внесени за разглеждане в Народното събрание и отправена молба към Св. Синод, Българската православна църква да излезе със становището си въпроса, на основание учението на св. Православна църква, Святий Синод изрази своето категорично несъгласие да се приеме закон, който да разреша сурогатното майчинство.

Гласът на св. отци

От стр. 1

Да се измисли пророчество, съобразно с посланието до апостол Йоан, който се е надмил на заточение, че той ще се върне на азиатска земя и ще учи, както и преди, – това е свидетелство за порочността на човека, който се стреми безумно към пророческа слава. А да измисли и да каже, че е връщане на самото състояние Христово след като той е в изгнание, какво ли не! (Апостолът – Бс. прес.) си явил и обхваща същото заточение – това, че то е спалило погизна не по приобщане закона и е било необичайно; да говори за себе си, е присвоява състоянието при изгнанието на светиите останки на Престона Богородица Мария, и да привежда думите на учителя си Иероним като прописани след изгнанието след да си измисли, че е заточение, защото са в заточение, като че живеят на апостоле – колко ажи и заслужава осъждане и такъв случай би бил и случен човек, а тук става дума за потолкова извъншн чрез традицията и знанието човек, който е способен да надхвърли всичко стипино постигнато и да е докосне до умопостижата красота, а чрез не, доколкото е възможна, и е Бог!

Необходими са много по-престорителни колелници за изпълняването на многото му учения; но като възложим надгледите си на Боса, помислим паралелно с разположението по ред буди, по молитви, на които е разредена цялостта, овеси известни ни слогани, които до този момент си ни довършват.

Из Препосланието на прен. Максим Исповодник (VII в.) към съмишляците на св. Дионисий Ареопазит

Този Димодим е във монах, както показва към кого е отправено посланието, защото с името святией (букв.: терапевти) са във назоваването монасите. Като се развиеме срещу свещеника си и го окръжава за това, че припадна няколко каещи се в греховете си човек, тогава, който се каеа, той изгнана, а свещеника си извуча на негови и сам тържествено заеа неговото място като самонаводен свещеник. Забележи, че и в онзи години го е имало това зао

Из „Посание до Диодора служител (терапевт)“

П. Тит, Димодим, както показва написаното от тебе (оскръпяван свещеник, който припадна за сприваване неистинит да бъде помисляван), и колелници пред свещника нечестив грешник, както ти казах, си отблъсвал, а той след денявита си се е молил и обнавявал, че доплащ за излекуване на порочите си, ни те не си ужасна, а в ярост недостойно си се разправя дори и с добрия свещник, който рещил да помолва този нечестив каещ се. Накрая дори си казал на свещеника: „Излез наляга зад гърба си отпобит на тебе“. И без да имаш право на това, както си нахвърлял в недостойността за тебе, си унижал Светия святых. А след това си внишил: „Промислението списис свещеното тотова да загине и все оное го пали неоскверено“.

Започвайки да се издига към светлината божия, както си го ударило по бузата, ти си го отблъсвал, без да си имаш право, защото си изгнано, който го предимнава голем ужас! – Христос, бидеши блък, търси като забуден по планините, и когато се е избухвал по вика и като го намери, едва ли не на рамете си го вдига. Не, моля ти се, да не разпоредяваш толкова зле със самите себе си и сам да се провиняваш с мек. Та във онзи, който се опитват да осветават никого или, напротив, да го облагодастват – дори и не искушо да желат да извършат на дело спрямо друг, а на самите себе си само да доклат и върко или зле, не блати да се откъсват съвременно или с божествените добродетели, или с кръвожадни страсти.

А ако искаш, нека си припомним и виденето на силна известност, което мек е и ти и тези в недела е накрая, защото ще кажа истината. (Следва преминаване разказ за това, че не поробова да се прокланят съгрешаващите дори ако те съгрешават (преступи Бога).) Тази история заслужава да

бде отбелязано както поестуваща за избреченото благоутробие на нашия Господ Исусе Христос и – за касиците се. Той говори и за свестостта на божествените Карп. Това е слышит овси Карп, когато азостолът споменава във Второто послание до Тимотей (2 Тим. 4:13).

Когато веднъж се озовах в Крит, ме прие като гост свещеник Карп, човек макар и малко стареша, но поради голзата си умствена чистота извършено подходи за боговодение. За той не пристигнаха към извършване на свещените тайнства преди в предизвержените тайнства да му се явил благоутробно спешно видение. И той казваше, че бил възглед огречен от някой си от неваршаните. Той се наскръбявал от това, че овси слышит и склонил някого от Църквата към безбожие, и така този слава оне новоречените спалазди дала в изгнание. И е било то, че не се помолви благоподобию за двамата и като призове за помощник Бога-Спасителя – да обрине единия, а другия в благодат да победя и да не го влещица, а да го учява ялнот и до ден-дневен. (Тоест, докато продължава тукнашния живот. Трайба да забележим, че за боголюбивите люди е редно цял живот да учат забудващиците се си да ги подтикват към познанието на истината. И забележи следното: някоя невежество върбят пропорционално, както използват апостолското изречение, което гласи: „Стрени от еретиц, след като го посветяват веднъж и пак“ (Тит: 3:10), без да разбираш смисла на казаното, прекарано изпяван чрез последвателните думи. Но само тотова е благоподобието, което човек да получи и да го увеличи, когато ученият се сам е рещил да се страни, и след като разбере, че такъв човек рязко се е изменил и те отбавил, като сам осъжда себе си.)

И ако човек да си е бил вярно, то той възглед към божественото знание, да да мотат дори ако са разкъсвали от съмнение или неразумно озлобление, по невярния си път по закона на справедливостта цемълдиром. Но като не можеш да претърпи това преди себе си себе си, и аз не зная как, се изпълнил това с няколко много лоши намерения и горчилка и в таква разостро състо-

яние си азгнал да спи, защото бил в нечесно време. Около полунощ – той имал навик по това време да бодрствате в усниение за песне на божествените химни (забележи, че апостолското Предилие ни е предлол правително нашо недоволие) – той станал без да е изпитал наслада от покая, бидеши във влияние от много сънко, които винаги се прекъсвали. Но и когато се изправил, да да участва в божествената беседа, той недоволячието тълмул, страдал и казвал, че е несправедливо да останат живи безбожните хора, които съзнателно подтикват към извършване на „правите изгнания Господни“. И докато казвал това, молел Бога някаква мъляна безпощадно да ги лиши от живот и двамата навялж.

И когато промисела това, изгнана – каляла тук – му се сторило, че вижда как

Към омразата и нечестивеца

думът, в който се намира, ялн-напред се разотрял, а след това се развилия от горе до долу на две половини и прехи него пламнал цял от небеса, като върху него се спуснал някакъв много ярък огън (изглеждащо, че няма покая) – небето стана отгворено, а на небето е безпрелестно Исусе е престоловател Му чевенковидни ангели (забележи, че ангелите се явяват на светиите във вид на хора). Той виджал това, гласейки нагоре, и се мучел. Като се навел надолу, Карп казал, че вижда в земята някакъв тима, ш-

роко разтворено, зешия престан е – овеси мъже, които той прокланял, – стот пред него ръба на тази престан жалки и трепещи така, че не могат по-често да се държат на краката си поради болестта, която ги съзряла. Но след това на престанта изгнана в ялнзят оноек краката ми зми и ти ги телгал, като ги обвиват и теглейки, ги увещават, ту зе съзбете или с онаквите си да ги ги върбят като пасовиция приужаваща сила от зе бланкян в престанта. (Забележи, как дълволят насистено вялчича хората в съвданиел да, който той тук могова проявил, т. е. бездана, – или като мъже, или като деца, които неговата могова му се подчиняват. А понекакто той си избира като сътрудници разлитни хора, за да прелества останалите, както и идолопоклонника против изгнанието, за когато става дума. Затова той и вижда във видение мъже между зми, т. е. бевос, увеличии победените от дявола, от каквито Господ да ни избави.) Имало и изгнана хора сред зми, които нападнали тези мъже, блтъски ми, дърпали ги и ги умрали. И изглеждащо, че всеки момент ще паднат, отчасти неволие, отчасти поради свестеното си, неустойчиво и постенно наслояване, както и убеждавания от цялото. (Забележи „от зло“, т. е. от греха, който, извършван доброволно, име главно наричаемо зло. Думите „неволие, неустойчиво и постенно“ ги ги върбят като пасовиция приужаваща сила от зе, а дявола, каквито разбирание вялгат манежите или месалините, но – че име, скроявани да вършим зло, често даваме място на нападения срещу тебе, чевнече слава, че не си против себе си. Той, дяволът, изменяемо, когато не се е скланиме, доколкото е близо до нас събедствата ни изгнана помощ, както показва по-нататък разказаното.)

И Карп казваше, че като гледал надолу, се радвал, а нагоре не обрщавяш внивание, само изгнана досада и нетърпение поради това, че овеси двамата овеси не са наяднали, и в действителност често се опитват да ги блъще – тах, които нямали веце сили, и му било мъчно, че не може да направи това, и ги прокланял. И той отговори каляйки оми, за да види, както и преси, небето, и видял, че Исусе, гледайки ставаното, се смилал, станал от пренебрежния Си престол, съзлял при овеси мъже и им подал ръцете Си (забележи тук нечестивото благоутробие на Господа); и ангелите заедно с Него ги изгнвали и утвърдили, крепейки ги отстраня. И Исусе казал на Карп: „Уай рета мене? Се внигнати са вече рещи.“ Та отговори сам готоя да нагледна за спасяване люди: и на Мен прехи ме си иска дориот (т. е. развианите) хора да не съгрешават. Но все пак: не ти се струва, че си внигнано в вроната си съмнание да бъде добро да се тамли с сфриване с Бога и с добрите и човешколюбиви ангели?”

Ето какво, след като изслушаш това, върши, че то ти настинна е било.

Бележки по текста:

Предизвержените тайнства наричани намятието, които се четоха пред брака след прописане на жертвите. А чрез това извършване те включвали брака, който се отпиривал като завръщане на овсико, що е необходимо на човека в живота. Великит Дионисий говорелото от едините е приложил към тайнството на Испитания и като предизвержените тайнства и нарече те овси стипен свършаните моления за осветяване пред животворителното тайнство, за нечестивото пречистяване с най-съвършената и съвършената Дар на жертвите.

Имао дий си за жертвоприношения, наричани вялчи. Те били частта икарпна – която някой се е женил или жу се е развел сам, и венсворото: така при обреченото на изгнание за оери се употребявали венсворителните моления на тези дий някой до съзря, затова овси дий се употребявали венсворителни.

Из „Корпус от съчинения на св. Дионисий Ареопазит с мъжанията на прен. Максима Исповодник“. Славянско издание Превод от руски: Л. ДИМИТРОВА

Продължение от стр. 17

Духовно-просветни и педагогически принципи

Заслугите на Неофит Рилски като просветител и реформатор на образователната система в съществуващите училища се разкриват най-вече в неговата неумorna работа и безспорен принос за тържеското обновление и разгръщане на християнската духовна просвета. За да може на изградената се модерна ново-българска система за всеобщо образование и въвеждането на новите педагогически методи на обучение. Както е добре

Православните праотцици на духовна просвета в Гермонах Неофит Рилски

известно, той преосвеца, разработва и въвежда в българските училища новата взаимноучителна метода, върху която се изгражда образователната система на новите български училища. По отношение на обновлението и тържеско разгръщане на българската духовно-просветна традиция научно и учителско дело на Неофит Рилски се явява както продължение на вековните традиции на християнското просвещение сред българския народ, така и преход към нова, по-висока степен на развитие.

Интересно е да се отбележи, че по време, когато се завършва следният реформаторско дело, Неофит Рилски пътува често извън манастира по манастирски дъла, събира средства за въвеждането на изготвените манастирски учебници и участва с мислата за получаване на разрешението за строеж на новата манастирска църква. Той пътува до Цариград за специално разрешение от султана за градежа на новия храм и позовава на други български градове като таксисти от учителя. По това време Неофит Рилски се заема активно с превода на взаимноучителните таблици, които извършва по покана на българските първоци в Букурещ. Те организират новото училище в Габрово като общобългарска просветна и образователна институция и за целта са извършили най-подготвените за това дело сред българските просветители в Гермонах Неофит Рилски. Постепенно у него вече се формира и съзнанието му за обнародването духовно-просветно дело и новите задачи на мислата за просвещение и духовна промена на целия български народ.

Взаимноучителната метода и християнското просвещение

Успехната му работа по превода и отпечатването на взаимноучителните таблици, съставяната на диете граматика на български и гръцки език стават необходимите учебници се увеличават в Урлеа и те са издадени през 1835 г. в Крагуевац и Белград. Тук следва да отбележим, че с етикетното съдържание на взаимноучителните таблици се съдържа много важни иррационалните елементи и духовно-иравнствени принципи на християнската стивка, които са били интересна част от знанията професионално на обучение и възпитание на подготвените според римоуните начала на новата педагогическа и дидактическа метода. В таблици 38-40 се съдържаат „Иррационалните авещания“, които представляват християнските иррационални принципи за правилна за индивидуално поведение и духовно възпитание. Тук са разглеждани въпросите за верата и почитването на Бога, уважаването към родителите, уважаването, привидното и мисловното,

святило-етическите принципи на иррационалните и други християнски принципи. Сямо така като един от първите учебници, свързани с взаимноучителните таблици, Неофит Рилски съставя и отпечатва заедно с тях и „Свещенна кръжечка катехизис“, който съдържа уроците по вероучението и християнско иррационално, които се преподават тогава както в старите килийни училища, така и в новите реформирани общобългарски училища. Този християнски катехизис е учебник изграден на неговите ученици за използването му в кържечките училища и за обучение в съществуващите се нови образователни школи.

Преводът на Новия Завет на български език

Како важно пособие за изучаване на Свещенното Писание и Възвдъжване на Исус Христос се разглежда от съвременните на Неофит Рилски и неговият първоци на Новия Завет, осъществен от първоци на новия и гръцки на новобългарски език и Цариград. По своя преработка през 1840 година. По мението на тогавашния Търновски митрополит Иларион, който подготвя Неофит Рилски да се заеме с превода на Новия Завет на новобългарски език, поручил излизане на Търновското библиско дружество, този превод, извършен според евангелите нурни на българската граматика, подготвена преводът от Габрово, по своя преработка на българските дъла в училищата да изучават Свещенното Писание и да овладяват килийни новобългарски език в процеса на тащото обучение. Неофит Рилски се заема активно и с това божествено дело и поспешила деионират турна в продължение на месеци и години. Всички тези процеси са известни и детайлно описани в многобройните писма от богатата кореспонденция на Неофит Рилски с неговите съвременници и ученици, които създават нови училища в много български градове, като Габрово, Свищов, Казанлък, Копривщица, Костенци, Дупница, Симеоново, Пловдив и Цариград. По своя български градове, където неговите възпитаници стават учители или са вече даскали в по-старите килийни училища, се въвежда в обучение на децата и младежите новата взаимноучителна метода и създават килии и учебници според същите норми на Неофитовите граматик.

Школата на о. Халки и забравяне в манастира

След постигането на своеобразна връх на своите преподавателски занимания на Високошколното училище на о. Халки и на безспорните си научни успехи като автор и съставител на християнските и решението по първоци на свещенния език Неофит Рилски се завръща в манастира и продължава своята мисловна вече само в него. Той отклонява първоците и предложение на високопоставените представители на Цариградската патриаршия да бъде ръководен за епископ, както преди това отклонява и поканите да стане митрополит в Сърбия или да заеме епархийската катедра като Великотърновски архиепископ. Всички тези заслужени похести, които безспорно му принадлежат преди това отклонява със скромност и стремеж да се посвети изцяло на духовно-просветно служение и книжковна дейност. В писмата до своя ученик Христо Димитров от Дупница Неофит Рилски често говори за стремежа си

към усидение и безмислие, желанието да се отдаде на изучаване и съзерпание в постината „Света Лука“ към Рилската обител, където предпочитам да се усматова далеч от „мълчатието и раздирателите“, които понасят някога общаваня атмосфера и в Рилската

Килийното училище на Неофит Рилски директно указва, че работи с другите манастири или не поддържа своя градника в постината, в които се усматова. Това ни показва първоци и практическо придръжане към духовно-просветно дело на възстановеното манастище. За идеалите на хармоничното единство на молитва, учение и труд, които Неофит Рилски признава в своя форма в манастира „Света Троица“ на о. Халки, той пише в писмата си като за основа на божественото от Бога мовешо духовно и телесно здраве. За прегрупирането в духовно дело и единството на душата и въздръжането на тялото, което понасят на Неофит Павел с „Храм на Светия Дух“, Неофит Рилски многократно упомява в своите писма.

Аскетичните възгледи и идеали на Рилския духовник обхващат хармонично единство на молитвата, духовното просвещение на ума, книжковите занимания и физическата труд като едновременно цели в живота на аскетически монах. Монашеските добродетели на възвостания молитва, духовната трезвост, востояния интелектуален, книжков и физически труд и тържеското упование в Бога, които мислят и идеали на Неофит Рилски като истински монах и подвижник, който съчета в своята дейност монашеското усърдие, духовното усъщаване и усъщаването на аскетично ученическо и просветно служение. В писмата и духовните наставления, които той дава на своите ученици, които го почитат като „техен духовен учител и наставник, молив да се откъсват много ценни християнски наставления за духовно-иравнствено живот и практическа добродетелност. В живот от своите писма Неофит Рилски се проявява като истински смирен духовник и монах, който мисли да е наситен с таланта си талант на превода и книжковни, на съставянето на църковно-литургични творби и музикални песнопения, когато учениците му от Дупница, Самоков, Костенци, Пловдив предлагат да преведат неговите преводи и оригинални песнопения, за да ги приложат в църковното богослужение, той отклонява тащото предложение, докато не ги подобри или поправи съответно.

По-важни изводи и заключение

Целата дейност на Гермонах Неофит Рилски като православен духовник,

Рилски монах и учител с прова на неуредено и безспорно дело за възвостаняването на иррационалните български народ за благоосъществяването на Църквата. Тя е итра на духовното подвижничество и на служението му като монах и учител, книжков и духовно-просветител, наставник и божовос. За единствен път в неиния мисловен и за скъпите и оценяваните книжковни трудове в неиния живот и делото на отен Неофит Рилски, би следвало да се отчитаме винаги да ги разглеждаме в етикетно и систематична цялост. Да отчитаме дълбоките християнски иррационални същности в съществуващите духовни подобук, които възвостаняват неговата дейност като учител и божовос, като духовник и книжковник-просветител и преводач, като изумел и музикант, който се занимава с работи неуморно за обнова на българската духовна просвета, за обогатяването на славянобългарското църковно богослужение и ученическото образование на български и молбуждени книги и богослужени подвояния.

Духовно-просветителните възгледи на Неофит Рилски могат да се разглеждат като синтез от класическите православни етикетни принципи и истински аскетични практики за постигането на единство на духовното будстване, книжковно и просветно служение на православните духовници и българските високообразовани монаси през Възраждането. В живота и делото на Неофит Рилски неговите възгледи, се съчетават неговото служение в манастира и послушанието към монашеското братство, усидението в молитвения и килията на свята обител за съществуването на молитва и духовно-съвършен живот и аскетично духовно-просветно и учителско служение извън манастира. В това отношение Неофит Рилски принадлежи на високообразованите книжковници и ученическото образование на православния постинатския образец, но се доближава и до идеалите на ренесансовата личност на учения-единицелност и просветител от нов модерен тип. Бесспорно е истината първоци на Рилския манастир, но понежато той осъществява критична обстановка в манастира и си цитира, че в съответния момент тя не е напълно необходимостта условия за книжковна, просветна и научна дейност. За това учителства и се подизва през различните периоди от живота си и извън манастира като духовник и педагог. С това се доближава до идеалите на християнската аскеза извън манастирските стени – до просветелството, учителството и интелектуалния апостол, но без да прекъсва духовната си връзка с манастира.

Съвременниците и учениците на Неофит Рилски са оценили по достойнство неговото дело на преводач, просветител, музиколог и педагог и са заслужително многократно използвали неговата сила на своя учител и почитва към неговото епохално дело, което той извършил за съграждането на духовно-просветната и богослужителна дейност на Българската църква. „Духовно-просветително боко поване и голяма добротна“, „пръ български просветител“, основан на „ирия възвостаняване на живота и извор, от който се напоява България“.

Д-р. Костандина НУШЕВ

Базилката в Тиауриа

Гуши на християнския храм в Кадифекале в Измир

Останки от християнския храмове на Смирна (в музея на Измир)

Поклонническо пътуване до Патмос и седемте църкви на Апокалипсиса

Продължение от стр. 17

Н о не само в древността, а и в по-ново време е мълчаническа кръв е орозила Смирненската (Измирската) земя – на 25 юни 1810 г. тук е пострадала за Христа св. Преподобнически Прокхий Варлаамиевич. Когато зубало, че свободен Бог да дойде на това място в годината, когато празнуваме 200-летието от неговия „рожден ден“ за небесния живот; и колко жалко, че нямаме само помен от този поштител, но дори и до края не успяваме да намерим нито един православен храм, макар да разчитаме във всемогъщи информационални и туристически бора. Накаква надежда ни въздига един пътувател, но отиващи на указаният там адрес, нямаше ние православна (както пишеше) – хозандска протестантска църква. След липсата на всякакви успешни резултати се обяхме към миналото и да потърсим там следите на Смирненската църква. Най-напред погледнахме единственото място с релефности от антично време, но там остана десетина колони и останките от некогашната агора (градския пазар) нямаше нищо. После се насочихме към археоложически музей, но и тук едва в края на разглеждането попаднахме на 2-3 скромина експоната от християнска история на града. Добре, че вече имаме малко омит, та надникнахме и в задния двор. Тук вече имаше сериозна експозиция (на открито) от останалото от смирненския епохите – отатри претрора, обилничии плочи с красиви орнаментирани украси, капители и малко утешение след толкова разочарования.

Впрочем в самия край на дена се зарадваме и на среща със смирненци, работещи тук, които ни забелязали, чувайки българския реч, докоато седеше на кафе. Едва ли това ще учуди някого, но самите ние се учудваме да попадне на българци почти навсякъде, включително и на остров Кос, а дори и на Патмос. Утрото на 4.XI, ни завари напуснали Измир и отпращания се към Акхисар, където трябва да се останало от дрената Тиауриа. Когато повече наблюдавахме провинциалното градче, толкова повече маслиновите насаждения се виждаха край пътя. Затова и не беше толкова изненадата ни, когато се оказа, че маслинатата пристъпа дори в съблемата на града, а рекламни билбордове съобщаваха, че тук се прави най-добри

Орнамент от християнския храм в Смирна

чет на святото място. Нямаше за какво повече да губим време тук – решихме само да си купим от рекламираната хетин и маслина. Предица дена в Измир Г.Т. на шета подвърляти, счита и програмата да бъде изпълнена, ако ни набавят някъде... (виждайки заследено внимание, когато пръвлича със свещеническия си вид). Но в Акхисар съвсем не на шета погнутавах неприязнати на не едни и двама местни турци. Реакцията варираше от недоволни повизвания до отпращане с очевидно невнимателен тон релкизи от хора, с които се разминаваме по улицата. А за пръв път, че не ги забелязваме, което не значи, че не се обезкочихме. Затова с известно облекчение се качих в колата и отпътувахме за Бергма, в околностите на което се намират останалото от дрената Пергам.

Още с влизането в съвременния град се забелязваха две неща – акрополът на върха на хълма, извиващ се стръмно над околния пейзаж и множеството магазинчета за сувенири, храни и напитки, което кохвено говореше за популярността на този туристически обект. Но това е и окуражено, повече Пергам е бил столица на едноименно царство, прославено с е богата и „културно наследство“, сред което не на последно място с усъвършенстване на обработката на пергамента (оттук и името „пергамент“) идва от Пергам), който векове наред се е използвал за записване върху него на онова, което в далечната епоха или съответният писател са считали за важно. А какво ни разказват дрените „дронци“ за историята на самия град? Основан като малко поселение към VI в. пр. Хр., той

от хетин в света. Но това, което търсехме не бяха маслини или хетин, а едно заградено пространство, около 100 x 100 м.

Намерихме го в центъра на града и след запалване на водата така разгледахме какво то беше останало. Всъщност най-забележителното бяха некогашната базилика. Очевидно тя е съществувала още в предхристиянска ера (с друго предназначение), понеже беше с отзарт ориентиран не на изток, а на юг; после е била превърната в църква. Съществуват за това бяха доста малко. Най-забележителното от тях беше масивен каменен блок със стар надпис (предхристиянски) върху него, но след като крадан кръст е много добре оформена дупка, в която се предполага, че са се намиращи свети мощи (а блокът е бил използван за св. Престол?). Западните стеница в тази дупка –

бързо се разраства и в 197 г. пр. Хр. при Емезен II достига разцвет. Тогава се създават много от сградите, с които Пергам се е славил в античния свят – между тях и прочутата библиотека, и грандиозен отзарт на Зенс. Работяща се, нас ни интересуваше много повече християнските „отатри“, отколкото езическата слава на Пергам и за моя радост, запознахме обиколката си с най-значителната материална останка от християнското минало на града. Между другото, интересно е да се спомне, че (според пътувателите) Пергам е първото документално потвърдено християнско място в провинция Западна Анатолия. В Апостолските постановления се споменава за първи Пергамски епископ, който положе от св. ап. Йоан Богослов и до когото апостолът пише своето Трето сборно послание, наричайки го „злабвения Гаг“ (3 Йоан. 11). Негов преемник станал св. Антипа (+ 11.IV.), който пострадал мъченически по време на гоненето на Домциан и който също е споменат от св. ап. Йоан, който от името на Господа го нарича „първият мн свидетел Антипа“ (Откр. 2.13), умъртен от тези „средни които живеят сатаната“ (пак там). Последните два юна идват, за да подчертат големата привързаност на пергамците към издоложността, изразявана се между прочее и в това, че те почитали не само божествата на езикавизкия и римския пантеон, но даже и езически.

Стефан

Сторфорени ш. Павел ГЪРБОВ

АБОНАМЕНТ 2011

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА
НАЙ-АВТОРИТЕТНОТО ЦЪРКОВНО ИЗДАНИЕ!

ТАЛОН ЗА АБОНАМЕНТ
за „Църковен вестник“

Последния период от време,
през който искате да сте абонирани

Име: _____
Презиме: _____
Фамилия: _____
гр./с. _____ п. код _____
Общ.: _____
Обл.: _____
кв./п/лп. _____ №. Етн. _____
Их. _____ ап. _____ тъл.: _____

Изпращайте на адреса на издателството попълнен талон за абонамент с приложен документ за платен абонамент (банково бордере или пощенски запис).
МОЛЯ, ИЗПИСВАЙТЕ ТОЧНИЯ АДРЕС, НА КОЙТО ЖЕЛАЕТЕ ДА ПОЛУЧАВАТЕ „ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК“!
АКО ИЗПРАЩАТЕ ПАРИТЕ ЗА АБОНАМЕНТ ПО КАНТОН ПОЛЪТЪ, ОТБЕЛЖАВАЙТЕ В ДОКУМЕНТА ЩЕТА НА ПЛАЩАНЕТО.

ЗАПОЧНАТО АБОНИРАНЕТО ЗА 2012 г.

„Църковен вестник“

1 година..... 30,00 лв.
6 месеца..... 15,00 лв.
3 месеца..... 7,50 лв.
ед. цена..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЈАТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245
МОЛ: Танка Христова
Отговорен редактор на броя:
Ануша Христова

Материалите се приемат в електронен вариант.

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабун“ № 58
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

Сметте да се изпращат с пощенски запис или по банкова сметка, в която да се изписа точният адрес и пощенският код на получателя!

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за банковни нужди.